

langt noget, der ikke kunne lade sig gøre. Der har ikke været en reduktion af kvælstofudledningen trods det, at bønderne har ordnet alt det med bortskaffelse af gårdbidragene, de har etableret de grønne marker om efteråret, de har udarbejdet gødningsplaner, de har efterlevet husdyrbekendtgørelser og så det med gødningsregnskabet.

Men altså kort sagt: Status er, at der næsten ikke er noget at se på udledningen. Så det, vi må konstatere, er, at det, Folketinget vedtog den 18. november – var det vist – 1986, var en politisk sat målsætning. Så kan vi sige: Jamen det er bare sådan nogle som Venstre- og fremskridtsfolk og De Konservative, der siger det, for det er sagt før.

Det er det faktisk ikke. Nu er jeg så heldig, at jeg har et avisudklip her fra Jyllands-Posten fra den 20. september 1994, og dér er overskriften: Vandmiljøplanen hviler på et urealistisk grundlag.

Nu har jeg aldrig set den, men det er faktisk en rapport, der er kommet fra Statens Jordbrugsøkonomiske Institut, og det er trods alt staten, så det må vi regne med passer, og det er da også underbygget af en person, der er til stede her i dag, underdirektør Hans Henrik Christensen fra Miljøstyrelsen, som udtaler til Jyllands-Posten, at han erkender, at det bliver overordentlig svært at opnå de ønskede reduktioner.

Derfor kan vi sige: Hvorfor indrømmer regeringen ikke, at målsætningen er for ambitiøs? Lad os få lidt elastik ind i stedet for at køre videre med de 50 pct. i 30 år og så konstatere, at det er uopnåeligt.

Et sidste avisudklip har jeg – lysene er ikke engang begyndt at blinke endnu, det plejer de ellers nok at gøre, men det kan være, at jeg kan komme ned før tiden i dag! Jeg har lige et udklip mere, og det er også fra Jyllands-Posten den 19. februar i år: Kulde stopper rensningsanlægget.

Der er ingen tvivl om, at når vi kommer hen på midtsommeren, og hvis der bliver lidt bundvindinger, så begynder Jyllands-Posten og andre aviser at skrive, at det er også de dér bønder, der udleder for meget, osv. osv. Og derfor vil jeg godt spørge en af de to ministre, der er til stede, om de har sat deres embedsmænd til at regne ud – eller om de vil gøre det – hvor meget ekstra kvælstof og fosfor det skønnes det har givet ud til vandmiljøet, at vi har haft så lang en frostperiode, at næsten samtlige vores rensningsanlæg i Danmark er stoppet. Det må jo

være noget, vi kunne få nogle tal på, så vi er klar, når nu miljøaktivisterne går ud til sommer og giver landbruget skylden derfor.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Allerede ved vedtagelsen af vandmiljøplanen i 1987 sagde venstrefløjen fra – dengang ved VS, som var repræsenteret i Folketinget og undlod at stemme. Og det gjorde de, fordi de sagde fra over for de virkemidler, som regeringen dengang ville tage i anvendelse.

Også dengang diskuterede man afgifter. Men i stedet valgtes en række investeringer, og allerede dengang var der mange, der forudsagde, at det ikke ville have nogen effekt på det, der er målet: det endelige vandmiljø. Og det blev så kombineret med gylletanke og central styring gennem gødningsplaner, det, som mange i dag kalder et voksende bureaukrati.

Det er et faktum, at vandmiljøplanen har spillet fallit på landbrugsområdet. At den reelt også har gjort det i byerne ved at flytte vandforureningsproblemet over til at være et slamproblem, er en anden sag, som vi ikke skal ind på her i dag. Men jeg synes dog, det skal nævnes, fordi den almene opfattelse er, at planen har været en succes i byerne, men en katastrofe på landet.

I byerne har den blot gjort det, at den har fået samlet tingene i rensningsanlæg, og så har den fået rensset vandet, og det vand, der har opfyldt kravene, har man kunnet lede ud, så der ikke er kommet nogen udledning ud i havet af kvælstofholdigt og næringsstofholdigt vand. Men man står tilbage med problemet, fordi man bare har samlet det i et depot, og man står over for store problemer nu, hvor man skal finde ud af, om man skal brænde det af eller deponere det. Og fordi det er blandet godt op med kemisk affald, står man med lidt af en selvstændig kemisk industri i rensningsanlæggene.

Det er for at sige, at vandmiljøplanen som sådan, også når det drejer sig om byerne, efter vor opfattelse heller ikke har taget fat om kerne.

I Miljøstyrelsens redegørelse »Vandmiljø 95«, som blev offentliggjort den 22. december, konkluderes:

»Der er ikke registreret en mindsket udvaskning af kvælstof fra dyrkede arealer, ligesom der generelt ikke er registreret faldende kvælstoftransport i vandløbene eller noget generelt fald i kvælstofkoncentrationerne i søerne og i de marine vande.«